

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ, ВІДКРИТА НАУКА ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: ЯК СТВОРИТИ ДОБРОЧЕСНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Збірник есе програми підвищення кваліфікації

18 вересня – 18 жовтня 2023 року

Львів – Торунь
Liha-Pres
2023

УДК 37.014+001+004.8(062.552)

А 38

Цей посібник є результатом проєктів ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH-101048055 – «AICE – With Academic integrity to EU values: step by step to common Europe» та ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH-101085198 «OSEE – Open Science and Education in Europe: success stories for Ukrainian academia».

Підтримка Європейською Комісією підготовки цієї публікації не означає схвалення її змісту, який відображає лише погляди авторів, і Комісія не може нести відповідальність за будь-яке використання інформації, що міститься в ній.

Co-funded by
the European Union

Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище : збірник есе програми підвищення кваліфікації / упорядники: А. Артюхов, М. Віхляєв, Ю. Волк. 18 вересня – 18 жовтня 2023 року. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. – 524 с.

Ця книга є збірником есе учасників програми підвищення кваліфікації «Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище». Вона буде корисна усім зацікавленим в дослідженні феномену академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності закладів освіти і наукових установ

Весь контент цієї книги доступний за ліцензією Creative Commons Зазначення Авторства 4.0 Міжнародна (CC BY 4.0), якщо не вказано інше

ISBN 978-966-397-345-6

Академічна доброчесність в науковому та освітньому середовищі закладів освіти України	
Боднар А. М.	51
Використання штучного інтелекту ChatGPT у сфері наукових досліджень: переваги та недоліки	
Боднарчук О. Г.	53
ChatGPT – нова технологія в освітньому процесі	
Боднарчук О. І.	56
Штучний інтелект vs академічна доброчесність: виклики і можливості	
Бондаревська К. В.	58
Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти як індикатор та принцип гідності у формуванні їх системи цінностей	
Бондар-Підгурська О. В.	60
Академічна доброчесність використання новітньої технології ChatGPT у навчальному процесі закладів вищої освіти	
Босий М. В.	62
Роль штучного інтелекту у формування цифрової компетентності у майбутніх вчителів фізичної культури	
Бричук М. С.	64
Академічна доброчесність – ставлення студентства	
Бублієнко Н. О.	66
Виховання академічної доброчесності у здобувачів освіти початкової школи	
Булатнікова Н. М.	68
Виклики використання ChatGPT в освітньому процесі	
Бурдоносова М. А.	70
Доброчесність і академічна доброчесність	
Бусарова Т. М.	72
Сучасні виклики академічної доброчесності	
Вараксіна О. В.	75
Академічна доброчесність освітньо-наукового простору: вектори євроінтеграційних процесів	
Варіна Г. Б.	77
Prerequisites for a virtuous educational environment in higher education institution	
Vasylenko I. A.	80

контрольних і тестових завдань, тренувальних вправ для здобувачів освіти за допомогою інструментів ІІІ.

3. У сфері науки: застосування ІІІ у науковій роботі у контексті пошуку інформаційних джерел та їх узагальнення; проведення економетричного та математичного моделювання, пошуку та опрацювання статистичної інформації; оформлення результатів наукових досліджень; промоції наукових напрацювань та пошуку варіантів їх монетизації).

Список посилань

1. Cullen C. Artificial Intelligence: Friend, Foe, or Neither? URL: <https://academicintegrity.org/resources/blog/110-2023/february-2023/422-artificial-intelligence-friend-foe-or-neither>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-18>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ІНДИКАТОР ТА ПРИНЦИП ГІДНОСТІ У ФОРМУВАННІ ЇХ СИСТЕМИ ЦІННОСТЕЙ

Бондар-Підгурська О. В.

*доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри менеджменту
Полтавський університет економіки і торгівлі
м. Полтава, Україна*

В умовах все нових викликів і загроз питання академічної доброчесності здобувачів вищої освіти як індикатора та принципу гідності під час формування їх системи цінностей набувають все більшої актуальності.

«Академічна доброчесність» категорія багатогранна – її можна розглядати як принцип, так і індикатор гідності людини. *Гідність* здобувача вищої освіти як термін етики визначає самоповагу та самоцінність особистості, моральну її рівноправність у соціумі та академічному середовищі порівняно з іншими, а також недоторканість до її інтелектуальних здобутків і здобутків інших, як у стінах закладів вищої освіти, так і поза їх межами.

Такий погляд найбільш ефективно може реалізуватися через позиціонування академічної доброчесності як принципу та індикатору

гідності під час формування *системи цінностей* здобувачів вищої освіти – сукупності моральних, релігійних, культурних, етичних та інших поглядів, необхідних для стійкого розвитку людини (здобувача вищої освіти) як особистості. При цьому *цінності* – це все те, що є суттєвим для особистості, населення, суспільства, а також здобувачів вищої освіти, на основі чого проводиться оцінка та верифікація певних подій у житті, визначаються власні пріоритети, формуються інтереси.

Нині все очевидним стає вплив викликів і загроз на цей процес. Так, під *викликом* розуміємо об'єктивний стан певної напруженості у суспільстві, що проєктується на стан особистості і потребує вирішення, а під *загрозою* – реальну подію, за якої небезпека переходить зі стану можливості у реальну площину.

Візуалізація академічної доброчесності здобувачів вищої освіти як індикатору та принципу гідності під час формування їх системи цінностей представлена на рис. 1.

Рис. 1. Візуалізація академічної доброчесності здобувачів вищої освіти як індикатора та принципу гідності у формуванні їх системи цінностей

Джерело: авторська розробка.

Отже, в умовах нинішніх реалій, активізації все нових викликів і загроз позиціонування академічної доброчесності здобувачів вищої освіти як принципу та індикатора гідності сприятиме більш

ефективному формуванню їх системи цінностей, їх стійкому розвитку як особистості.

Список посилань

1. Розуміння систем цінностей, поглядів і культур.
URL: <https://www.24hourtranslation.com/value-systems-attitudes-and-culture.html> (дата звернення: 16.10.2023 р.).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-19>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНЬОЇ ТЕХНОЛОГІЇ CHATGPT У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Босий М. В.

*викладач кафедри матеріалознавства та ливарного виробництва
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Кіровоградська область, Україна*

Натепер штучний інтелект (ШІ) дуже широко використовується, тобто за допомогою комп'ютера можна, наприклад, створити текст, побудувати графіки залежності одних величин від компонентів інших, виконати 3D-моделювання деталей, а одним із найяскравіших представників нового покоління ШІ є чат-бот ChatGPT [1, 2, 3].

ChatGPT, продукт компанії OpenAI –це повністю самостійний чат-бот інтелектуальний асистент. Він здатний генерувати відповіді, наприклад, на задане питання можна уточнити конкретні моменти, задати стиль відповіді, давати творчі завдання, а варіантів взаємодії з ШІ досить багато [1, 2, 3].

З 2023 року в Україні також є доступ до ChatGPT, зареєструватись натепер можна за допомогою електронної пошти і номера телефона [1, 2].

GPT розшифровується як «Generative Pre-trained Transformer» – генеративний попередньо тренований трансформер. Основний принцип технології GPT – генерує текст на основі раніше отриманих даних, відштовхуючись від результатів тренування (роботи з користувачем) [1, 2, 3].

Переваги та недоліки технології чат-боту ChatGPT наступні:

– *він простий у взаємодії*: при спілкуванні з ChatGPT достатньо ввести питання, яке ставиться користувачеві;